

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI
MAGISTRAT
DR. ANTHONY G. VELLA BA. LL.D. M.A.

Illum 17 ta' Novembru 2016

Pulizija

Spettur Joseph Mercieca

Vs

Mario James

Il-Qorti;

Wara li rat l-imputazzjonijiet kontra Mario James, 58 sena iben Anthony u Mary nee' Sultana, imwieled Marsa nhar it-23 ta' Marzu, 1957 i li joqghod nru. 7, Triq il-Melh, Marsaskala, detentur ta' karta ta' l-identita' nru. 235557M;

Talli fix-xahar ta' Settembru, 2011 u/jew fix-xhur ta' wara, f'dawn il-Gzejjer:

- 1) Xjentement laqa' ghandu jew xtara hwejjeg cioe' curkett *solitaire* li jiswa iktar minn elfejn tlett mija w disgha w ghoxrin Euro w sebgha w tletin centezmu (€2329.37), liema curkett kien misruq, mehud b'qerq jew akkwistat b'reat, sew jekk dan sar f'Malta jew barra minn Malta, jew, xjentement, b'kull mod li jkun, indahal biex ibeghu jew imexxih;

- 2) Akkuzat ukoll talli rrenda tuhu recediv ai termini tal-Artikolu 49 u 50 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta wara li huwa ga gie misjub hati permezz ta' sentenza moghtija mill-Qorti tal-Magistrati Malta (Magistrat Dr. S. Demicoli LL.D.), nhar it-12 ta' Marzu, 2002, liema sentenza saret definitiva w ma tistax tinbidel.

Rat id-dokumenti kollha ezebiti;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semghet lill-partijiet;

Rat in-nota ta' rinviju ghall-gudizzju tal-Avukat Generali datata 1 t'April 2016, fejn gew indikati l-Artikoli relattivi tal-ligi li tahtom kellu jghaddi in gudikat l-imputat;

Ra li l-imputat ta l-kunsens tieghu sabiex din il-Qorti tittratta sommarjament mieghu dawn l-istess akkuzi;

Semghet it-trattazzjoni finali u sottomissjonijiet ohra tal-partijiet;

Ikkunsidrat;

Illi l-fatti li taw lok ghal din il-kawza kienu s-segwenti. L-imputat jiggstixxi negozju tad-deheb u gojjellerija bl-isem *Gold Lady Jewellery* fi Triq il-Madonna tal-Hniena, Zejtun. F'Settembru 2011, l-imputat xtara curkett minn ghand certa Maria Teresa Ambinette ghall-prezz ta' madwar sittin Ewro (€60). Irrisulta li dan l-istess curkett Ambinette kienet serqitu mid-dar fejn kienet tahdem, u dan ic-curkett kellu valur ta' erbat elef u sitt mitt Ewro (€4,600). L-imputat qal li ma kellu ebda hjiel jew suspett li seta' kien misruq, u hu xtrah ghal dak il-prezz peress illi hallas il-prezz tad-deheb li kien fih. Qal ukoll li l-hagra prezzjuza li kellu dan ic-curkett ma kienx jidher li kien djamant ta' valur, izda biss zirkonja ordinarja li ma tiswa xejn. Ghalhekk il-Pulizija ressqitu taht dawn il-proceduri.

Mill-provi prodotti jidher li hemm qbil fuq il-fatti. Li ma hemmx qbil fuqu hija proprju l-interpretazzjoni ta' dawn l-istess fatti. Maria Teresa Ambinette kienet tressqet il-

Qorti akkuzata bis-serq tac-curkett in kwistjoni, u kienet ammettiet u nghatat sentenza. Dwar il-valur tac-curkett jidher ukoll li ma hemmx kontestazzjoni. Bhala provi, il-Qorti semgħet lis-sidien tac-curkett jixhdu li dan kien insteraq mid-dar residenzjali tagħhom. Ambinette giet prodotta wkoll, u qalet li kienet serqet ic-curkett in kwistjoni u li kienet bieghetu lil Mario James għal sittin Ewro. Giet esebita wkoll l-istqarrija tal-imputat, fejn ighid li hu kien xtara dak ic-curkett għal dak il-prezz għax daqshekk kellu valur ta' deheb fuqu. Qal li l-hagra li kellu ma kienetx nadifa u għalhekk ma setax jara li dan kien djamant. Id-deheb li hu jixtri mbagħad ibieghu lil certu wiehed Leli Zammit. Fi ftit kliem, ix-xhieda prodotti kollha jikkorroboraw din il-verzjoni ta' fatti. L-imputat ighid ukoll fl-istqarrija tiegħu li hu kien izomm ktieb zghir fejn inizzel kull bicca deheb li jkun xtara, l-isem u l-ID ta' min għand min ikun xtara, u l-prezz. Dan il-ktieb kien gie esebit fl-atti tal-kawza kontra Ambinette, u kopja ta' dawk l-atti giet ukoll inserita f'dan il-process, bhala Dok JM3 a folio 42. F'dak il-ktieb, izda, ma hemm imnizzel xejn dwar ix-xiri ta' dan ic-curkett.

In difesa, l-imputat jikkonferma l-verzjoni tiegħu fejn ighid li għalkemm hu minnu li hu verament xtara c-curkett għal sittin Ewro, hu kien hallas il-prezz kurrenti tad-deheb. Hu ilu f'dan in-negozju għal madwar tletin sena, izda izjed jinnegozja f'oggetti li m'humiex ta' valur bħal 'trophies' tal-isports, 'frames' għar-ritratti, oggetti tal-fidda u xi oggetti zghar tad-deheb. Hu ma jinnegozjax fid-djamanti. Mistoqsi ripetutamente in kontro ezami kif wasal għall-valur tad-deheb u kif ma ndunax li dik il-hagra kienet djamant u mhux zikonja, l-imputat rega' sahaq li hu kkalkula l-piz tad-deheb li kien fih ic-curkett u li hallas skond il-prezz kurrenti dak iz-zmien, u rega' nnega li kien induna bid-djamant. Hu ma kellu ebda suspett f'Ambinette li din kellha oggett misruq f'idejha.

Minn dawn il-provi, għalhekk, huwa evidenti li l-fatti huma kkorroborati, u li għalhekk Mario James kien effettivament xtara dan ic-curkett in kwistjoni. Biex jirrisulta r-reat ta' ricettazzjoni, irid jigi ppruvat li l-imputat kien jaf li l-oggett huwa misruq, jew li kellu suspett li seta' kien hekk fil-pussess illecitu ta' min qed ibieghu. Il-Prosekuzzjoni targumenta li persuna bħalu li qegħda fin-negozju tad-deheb u gojjellerija messha tkun taf li għandha oggett ta' valur f'idejha, u ma taqbadx u tiddisponi minnu b'mod daqshekk superficjali.

Fil-fehma tal-Qorti, il-Prosekuzzjoni għandha ragun. Huwa inverosimili li persuna li tmexxi negozju bħal dak ma tagħraf li għandha hagra prezzjuza fuq curkett. Dan l-ezercizzju huwa wiehed facli hafna biex isir. Tezisti għodda bħal pinna li minnha johrog dawl partikolari li, meta dan jinxtegħel fuq il-hagra, wiehed jinduna jekk għandux djamant jew zirkonja mid-dawl li jig rifless mill-istess hagra. Huwa

improbabbli li l-imputat m'ghandux din l-ghodda meta ghandu tletin sena esperjenza u, bhal ma qal fil-process kontra Ambinette, kien ibigh bizibilju ta' criket b'zirkonja.

Illi sabiex jigi ppruvat r-reat ta' ricettazzjoni, hemm bzonn li jkun hemm numru ta' elementi, kif gie determinat f'diversi sentenzi tal-qrati taghna. Fis-sentenza tal-Qorti tal-Appelli Kriminali datata 15 ta' Jannar 2009, fl-ismijiet "**Pul. V. Darren Debono**", dik il-Qorti kienet qalet hekk:

"Illi skond il-gurisprudenza sabiex persuna tinstab hatja ta' ricettazzjoni hu mehtieg li jikkonkorru is-segwenti tlitt rekwiziti u cioe' :

1. il-provenjenza lilegittima tal-oggett in kwistjoni ossia li jkun insteraq, jew gie mehud b' qerq jew akkwistat b' reat iehor;
2. l-akkuzat irid ikun laqa' ghandu jew xtara tali oggett li ghandu provenjenza lilegittima w
3. fil-mument tal-akkwist, l-akkuzat kien jaf bil-provenjenza lilegittima tal-oggett in kwistjoni (ara App. Krim "**Il-Pulizija vs. Bugelli**" [24.1.1942]; "**Il-Pulizija vs. Giovanni Grima**" [25.10.2002])

L-element formali ta' dar-reat hu li l-akkuzat kien konsapevoli tal-provenjenza illecita tal-oggett suggett tar-ricettazzjoni. Dan ir-rekwizit jista' jigi pruvat kemm minn provi diretti kif ukoll minn provi indizjarji. Hekk fl-Appell Kriminali "**Il-Pulizija vs. John Briguglio**" [24.6.1961] (per Harding J.) kien gie ritenut li :-

"Min jakkwista oggett taht cirkostanzi li fihom imissu jissuspetta li dak l-oggett kellu provenjenza illegittima, u ntant ma jaghmel xejn biex jikkontrolla dik il-provenjenza, u jaghalaq ghajnejh, huwa hati ta' din in-negligenza u kwindi ta' ricettazzjoni."

Gie ukoll ritenut li dan l-element formali tar-reat in dizamina ikun jissussisti anki jekk l-akkuzat ikun irceva jew xtara l-oggett fil-waqt li

jkollu jew inkella imissu kellu suspett li l-persuna li taghtu dak l-oggett setghet giet f' pussess ta' dak l-oggett b' mod illecitu w b' dana kollu xorta jilqa' ghandu jew jixtri tali oggett minghajr ma jaghmel xejn biex jivverifika u jaccerta ruhu li l-pussess ta' dik il-persuna l-ohra kien wiehed legittimu u mhux kif kien qed jissuspetta hu. (ara App. Krim. "**Il-Pulizija vs. J. Briguglio**" [24.6.1961]; "**Il-Pulizija vs. John Dimech**" [24.6.1961]; "**Il-Pulizija vs. George Tabone**" [24.6.1961] u "**Il-Pulizija vs. Tancred Borg**" [26.10.1998])

S' intendi ix-xjenza mehtiega fir-ricettatur tirrigwarda l-provenjenza kriminuza generika u ma tirreferix ghad-dettalji specifici tar-reat principali. (Ara App. Krim. "**Il-Pulizija vs. Joseph Piscopo**" [21.3.1953]; "**Il-Pulizija vs. Nazzareno Zarb**" [16.12.1998] u ohrajn)

Kif jghid il-KENNY :

"The knowledge : The prisoner must have received the stolen goods with knowledge then of their having been stolen.. Such knowledge may be presumed prima facie if he knew of circumstances so suspicious as to convince any reasonable man that the goods had been stolen - e.g. ...when an unlikely vendor offers them for an unlikely price ... His subsequent conduct may be evidence of such knowledge - e.g. .. selling them surreptitiously ... or making no written entry of having bought them."

Illi kif qalet din il-Qorti diversament preseduta (per V. De Gaetano J., fl-Appell Kriminali : "**Il-Pulizija vs. Emanuel Seisun et.**"[26.8.1998]); it-teorija Ingliza "*of unlawful possession of recently stolen goods*" issib ukoll applikazzjoni fis-sistema legali taghna, ghax in tema ta' "*law of evidence*" il-gurisprudenza taghna ssegwi hafna dik Ingliza. Din it-teorija

ma hi xejn hlief l-applikazzjoni tal-buon sens ghal cirkostanzi partikolari li jkunu jirrizultaw pruvati, fis-sens li meta jigu ppruvati certi fatti, dawn jistghu wahedhom iwasslu ragjonevolment ghall-konkluzzjoni li persuna partikolari tkun hatja tar-reat ta' serq tal-oggetti misjuba ghandha jew, skond ic-cirkostanzi, tar-reat ta' ricettazzjoni ta' dawk l-oggetti.

F' dik is-sentenza din il-Qorti ccitat mill-**Archbold** : Criminal Pleading, Evidence and Practice, 1997, paras. 21-125, 21-126):-

*"In R. v. Smythe, 72 Cr. App. R. & C.A., the court stressed that it is a misconception to think that recent possession is a material consideration only in cases of handling: it adopted the following passage from **Cross on Evidence**, 5th. ed., p.49 (now 8th. ed., p.35): "if someone is found in possession of goods soon after they have been missed, and he fails to give a credible explanation of the manner in which he came by them, the jury are justified in inferring that he was either the thief or else guilty of dishonestly handling the goods, knowing or believing them to have been stolen....The absence of an explanation is equally significant whether the case is being considered as one of theft or handling, but it has come into particular prominence in connection with the latter because persons found in possession of stolen goods are apt to say that they acquired them innocently from someone else. Where the only evidence is that the defendant on a charge of handling was in possession of stolen goods, a jury may infer guilty knowledge or belief (a) if he offers no explanation to account for his possession, or (b) if the jury is satisfied that the explanation he does offer is untrue."*

"Every case depends on its own facts. ...It would be impossible to compile a definitive list of circumstances which might be relevant. They will include, however, the time and place of the theft, the type of property stolen, the likelihood of it being sold on quickly, the circumstances of the defendant, whether he has any connection with the

victim or with the place where the theft occurred, anything said by the defendant and how that fits in or does not fit in with the other available evidence." (ara ukoll f' dan is-sens :"**Il-Pulizija vs. Carmel Debono**" [1.11.1996], "**Il-Pulizija vs. Richard Spiteri**" [31.8.2006] u oħrajn)."

Dan l-insenjament tal-Qorti tal-Appell huwa car u univoku. Il-fatt li x-xiri ta' dan ic-curkett ma kienx skrupolosament imsemmi fil-pitazz tal-imputat jista' jkun indikattiv li l-imputat kien jaf x'qed jixtri. Il-qabza bejn sittin Ewro u erbat elef u sitt mitt Ewro hija kbira wisq biex ma tqanqal ebda suspett. Li persuna fin-negozju ma taghraf id-differenza bejn djamant u zirkonja hija inverosimili. Li tali persuna ma jirregistrax ix-xiri ta' dak l-oggett huwa indikattiv. Ghalhekk, fil-fehma tal-Qorti, Mario James kien jaf x'qed jixtri, u kien missu nduna li l-pussess tieghu f'idejn Maria Teresa Ambinette seta' kien wiehed illecitu.

Ghalhekk l-imputat ser jinstab hati ta' ricettazzjoni, izda l-addebitu tar-recidiva ma tirisultax. Kwantu għall-piena, il-Qorti temmen li l-ahjar forma ta' riparazzjoni għas-socjeta' tkun li s-sidien tac-curkett jigu rizarciti minnu, u b'hekk jirbhu lura t-telf li sofrew. Aktar minn piena ta' prigunerija effettiva, il-Qorti ser taghti sentenza sospiza b'ordni ta' hlas.

Għal dawn il-motivi l-Qorti;

Wara li rat l-Artikoli 17, 18, 31, 49, 50, 279(b), 334 u 533 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

Din il-Qorti qiegħda ssib lill-imsemmi imputat **Mario James** hati tal-ewwel imputazzjoni, u tikkundannah għal piena ta' sentejn prigunerija sospizi għal erba' snin, ai termini tal-Artikolu 28A tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Tordna lill-imputat ihallas is-somma ta' erbat elef u sitt mitt Ewro (€4,600) lil Claude Sapiano fi zmien sitt (6) xhur millu, ai termini tal-Artikolu 28H tal-Kap 9.

Il-Qorti fissret fi kliem car, il-portata ta' din is-sentenza lill-imputat.

DR ANTHONY G VELLA BA. LL.D. M.A.

MAGISTRAT